

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
09.12.2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın Birecik ilçesi, hem deprem kuşağında yer alması hem de geçmişten gelen riskli ve düzensiz yapılaşma nedeniyle kentsel dönüşüm açısından öncelikli bölgeler arasında bulunmaktadır. İlçedeki yapı stokunun önemli bir kısmı, güncel deprem yönetmeliklerine uygun değildir ve can güvenliği açısından ciddi riskler barındırmaktadır.

Bakanlığınız tarafından daha önce kamuoyuna duyurulan kentsel dönüşüm projelerinin yavaş ilerlediği, bazı mahallelerde ise dönüşüm sürecinin henüz hiç başlatılmadığı görülmektedir. Bu gecikmeler sonucunda riskli yapılarda yaşayan vatandaşların can ve mal güvenliği tehlike altına girmekte, altyapısı yetersiz bölgelerde yaşam kalitesi düşmekte ve deprem ile afetlere hazırlık kağıt üzerinde kalan bir hedefe dönüşmektedir.

Stratejik konumu, nüfus yoğunluğu ve deprem riski dikkate alındığında Birecik ilçesinde kentsel dönüşüm sürecinin bu denli yavaş ilerlemesi; kamu yararı, yaşam hakkı ve sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu nedenle dönüşüm sürecinin planlama, uygulama, bütçe ve sosyal destek boyutlarıyla birlikte kamuoyuna açık biçimde ortaya konulması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. Birecik ilçesinde Bakanlığınızca bugüne kadar yapılan riskli yapı tespitleri kapsamında kaç bina ve kaç bağımsız bölüm riskli olarak belirlenmiştir? Bu tespitlerin kaçınılmaz kentsel dönüşüm süreci başlatılmıştır?
2. Bakanlığınız tarafından daha önce duyurulan Birecik kentsel dönüşüm projeleri hangi aşamada? Bu projelere ilişkin ilerleme durumunun kamuoyuna şeffaf biçimde açıklanmamasının gerekçesi nedir?
3. Birecik'te kentsel dönüşüm çalışmalarında yaşanan gecikmelerin temel nedenleri nelerdir? Finansman yetersizliği, İdari ve bürokratik engeller, Uygulama ve planlama hataları nedenlerinden hangileri süreci olumsuz etkilemiştir?
4. Kentsel dönüşüm sürecinin uzaması nedeniyle Birecik'te dönüşüm bekleyen hak sahiplerinin mağduriyet yaşamaması için Bakanlığınızca yürütülen kira yardımı, taşınma desteği veya sosyal destek programları bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa gerekçesi nedir?
5. Birecik ilçesinde öncelikli dönüşüm alanları, bilimsel ve teknik raporlar esas alınarak belirlenmiş midir? Belirlenmediyse bunun idari ve bilimsel gerekçeleri nelerdir?

6. Bakanlığınız tarafından Birecik ilçe merkezinin deprem ve afet riskini azaltmaya yönelik kısa, orta ve uzun vadeli takvimlendirilmiş bir eylem planı hazırlanmış mıdır? Hazırlanmamışsa neden hazırlanmamıştır?
7. Birecik ilçesindeki kentsel dönüşüm projelerine son 5 yılda Bakanlığınız bütçesinden ne kadar yatırım ödeneği ayrılmıştır? Bu ödeneğin ne kadarı kullanılmış, kullanılamayan kısım varsa bunun gerekçesi nedir?